

משולחן מרבים

י"ד ע"י
באהלי צדיקים
המכון הלאומי למחשבת תורת החסידות
MACHON BE'OHALEI TZADIKIM

אוצרות דברי תורה, סיפורים מכתבים ופתגמים
מתוך שיחות קודש ופגישות בין גדולי ישראל וכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש

באוד הפרשה

הנהגת גדולי ישראל - באופן של שלום ואחדות

"ויקם משה וילך אל דתו ואבירם" (פרשתנו טז, כה).

אמר ריש לקיש מכאן שאין מחזיקין במחלוקת דאמר רב כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו שנאמר [במדבר יז, ה] ולא יהיה כקרח (סנהדרין ק"י ע"א).

הגאון הגדול רבי צבי (גרושקא) כהנא זצ"ל כיהן ראש ישיבת 'הרי יהודה' במושבת בית מאיר. הרב צבי חתנו של הגאון רבי יצחק אריאלי בעל ה'עיניים למשפט', מתלמידי ישיבת מיר בשנחאי ומראשוני תלמידי ישיבת סלבודקא בבני ברק. ידוע היה ביחסו החם לחסידות.

בביקורו אצל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ביום ראשון י' בסיון תש"ג, דיבר איתו כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש בארוכה על הנהגת גדולי ישראל לאורך כל הדורות ופעולתם באופן של שלום ואחדות וכן על דבר שלילת המחלוקת על ידי בעלי מחלוקת ומחרחרי ריב.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: "כך היתה הנהגתו של משה רבינו, וכך מתנהגים תלמידי של משה רבינו - כפי שרואים בהנהגת גדולי ישראל מכל החוגים באופן של שלום ואחדות: ר' חיים מוולוז'ין, תלמידו של הגר"א... ידוע שעמד בקשר עם אדמו"ר האמצעי [בנו של

בעל התניא], ופגש עמו, ודיברו בעניני הלכה, ובעסקנות ציבורית.

בדרך זו המשיך בנו, ר' איצ'לה מוולוז'ין - שעמד בקשר עם הצמח-צדק, הן בעניני תורה והן בעניני עסקנות ציבורית, כידוע ומפורסם. וכך בדור שלאחרי זה - כידוע ומפורסם הקשר והיחס שהיה בין ר' חיים עוזר [גרודזינסקי] והרב ליפשיץ מקאָונועו עם אדמו"ר מהורש"ב נ"ע ובנו כ"ק מו"ח אדמו"ר הרי"צ, שעבדו יחד 'שכם בשכם' בניהול המלחמה על שמירת וחיזוק היהדות במדינת רוסיא.

הרב צבי כהנא: את ר' חיים עוזר הכרתי ב"ה, ובוודאי ידע אני אודות עבודתם יחד.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: ר' חיים עוזר היה למדן גדול, רבה הראשי של ווילנא, ועבד יחד עם כ"ק מו"ח אדמו"ר [הרי"צ] ואביו אדמו"ר [מהורש"ב] נ"ע, ולא היו שום שאלות האם צריך לבקש ממישהו "רשיון" אם לאו, ובודאי לא לבקש רשיון מ"חצוף" כנגד תורת משה רבינו. מבקשים בתפלת שמונה עשרה "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", ולא תופסים שאילו היו עוצרים ומונעים את החדרת המחלוקת ושנאת חנם בישראל, היה כבר משיח צדקנו בא מזמן.

(לשלימות השיחה ראה 'שיח שרפי קודש' עמודים 218-209)

1 הרב יעקב הלוי ליפשיץ ה'י' גר בקובנא. שם שימש כמזכירו של הרב יצחק אלחנן ספקטור וכן כתב מס' ספרים ביניהם 'זכרון יעקב'.

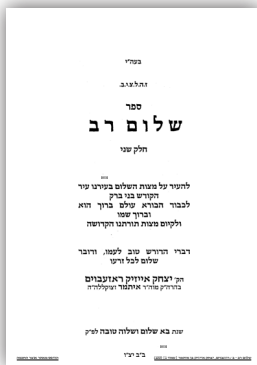
מפניני המלכות

אני מכיר תודה לאביכם, עלי לגמול לו על שפועל בעניין השלום

אחד המיוחדים שעסק רבות בעניין השלום ומסר נפשו על כך היה הרה"ק האדמו"ר מוויטשקא זצ"ל רבי יצחק אייזיק רוזנבוים בנו של רבי איתמר מנדבורנא, האדמו"ר מוויטשקא לא חסד כל טרחה והוציא לאור מכתבים וקונטרסים בעניין השלום ונגד בעלי המחלוקת באותה תקופה, כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש עודדו רבות על ענין זה.

ביום שני כ"ז שבט תשמ"ח ביקר בנו כ"ק האדמו"ר מסטניסלב מוסי רבי ישראל רוזנבוים זצ"ל אצל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש לנחמו על פטירת הרבנית ח' מושקא ע"ה. אמר לו כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש "בפעם האחרונה שאביכם [האדמו"ר מוויטשקא] ביקר כאן - דובר על דבר ענייני אהבת ישראל ואחדות ישראל, ואחר כך היה גם חילופי מכתבים בענין זה. קבלתי ידיעה על דבר המשך פעילותו בענין זה".

האדמו"ר מסטניסלב: אבי גם הוציא לאור ספר בענין זה - 'שלום רב', וכעת מדפיס ספר נוסף.

הספר שלום רב

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: יהי רצון שיצליח לפעול "שלום רב", לא רק שלום סתם, אלא "שלום רב", ועד - שלא יהיה צורך לשלול הפכו כו'.

בביקורו הבא של האדמו"ר מסטניסלב ביום שלישי כ"ז סיון תש"ג בעת שירד כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש לתפילת מנחה אמר לו: "אני מכיר תודה לאביכם, עלי לגמול לו על כך".

(קונטרס 'והחי יתן אל ליבו' תשמ"ח, 'יומן בית חיינו' תש"ג)

ימי זיכרון

הגאון הגדול רבי מרדכי סאוויצקי זצ"ל גאב"ד בוסטון כ"ז סיון תנש"א

האם הרוגוצ'ובר היה נזיר?

השבוע מלאו ל"ב שנים לפטירתו של אחד המיוחד בין גדולי הדור, מתלמידי ה'חפץ חיים' והגאון מרוגוצ'וב. למד בישיבת ראדין אצל הגאון ר' נפתלי טרופ והוסמך להוראה על ידי הגאון רבי חיים עוזר גרודזינסקי.

בהיותו בן שמונה עשרה חיבר הגר"מ סאוויצקי את ספרו הראשון 'ביכורי מרדכי' על התלמוד הירושלמי. ניהל חליפת מכתבים ארוכה עם שר התורה הגאון הרוגוצ'ובר

ופורסם בספרו 'נר אברהם' [ראה אודות זה במדור 'בית הגנוים'].

ביום ד' כסלו תשמ"ח הגיע לביקור אצל הוד כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש והתנהלה שיחה ארוכה מרתקת וידידותית בנושאים רבים ומגוונים.

הגר"מ סאוויצקי: הנני מכיר תודה לרבי שליט"א שהתפלל בעדי כאשר לא הייתי בקו הבריאות.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: שמח אני יותר כאשר הנכם מכירים תודה עבור דברים בריאים (געזונטע זאכן). זה זמן רב שלא קיבלתי ספרים שלכם, כמדומני, לפחות שש שנים חלפו מאז קיבלתי את הספר האחרון.

הגר"מ סאוויצקי: כשמלאו 50 שנה לפטירתו של הרגוצ'ובי, בשנת תשמ"ו, התכוונתי לפרסם חיבור אודותיו בשם 'נזיר אחיו', אך בינתיים לא הרגשתי בקו הבריאות והדבר נדחה.

מדוע לא גזו הרגוצ'ובר את שערותיו?

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: בכלל, זהו דבר פלא - הנהגותיו של הרגוצ'ובי, כמו שהזכרתי, באופן של 'נזיר אחיו' - שלא נתן שיגזו שערותיו: האם יודעים אתם את היסוד לכך? והאם היה זה אצלו באופן של נדר? והוא הדין בנוגע שתיית יין - כיצד היתה הנהגתו, איך נהג בענין קידוש?

הגר"מ סאוויצקי: הוא נהג בכמה וכמה חומרות, אך אינני יודע על דבר זה דבר ברור, ויש אומרים שכל זה היה כדי שיוכל להתמסר לתורה.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: הפלא שבדבר הוא - שלרוב לא היו לו סודות, ובפרט בענין שהכל יכלו לראות (כמו ענין השערות) ואף אחד לא דיבר על כך.

- האם הכרתם אותו פנים-אל-פנים?

הגר"מ סאוויצקי: פגשתי בו רק בתקופה האחרונה לחייו. היה זה כאשר נסע ברכבת לוילנא לעבור ניתוח.

3 בהמשך לדברי הגר"מ סאוויצקי בתחילת השיחה שהוא נוהג להתפלל בסידור 'שער הכולל' נוסח האריז"ל.

4 במוצאי שמיטה יש מצוות המלך להקהיל את העם בבית המקדש ובעקבות כך כל השנה כולה נקראת בשם 'שנת הקהל' על דרך שנת היובל.

אקטואליה

אפילו הערבים המתונים מוכנים להשמיד ולהרוג כל יהודי היל"ת

כאשר עלתה על הפרק השאלה אודות ההסכם עם מצרים והחזרת סיני ובארות הנפט, ביקש כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש שהגאון הרב מרדכי סאוויצקי [שנחשב מחוגי 'העדה החרדית'] יחווה דעתו ההלכתית בכתב, ואז פירסם 'דעת תורה' בזה הלשון:

"החזרת שטחים לערבים, היא שאלה שאינה קשורה כלל בפוליטיקה או בחשבונות אחרים, זה פשוט ענין של סכנת נפשות. נסיגה מטריטוריות תסכן את חייהם של שלשה וחצי מליון יהודים, ועל כן אסור לעשותה, אסור להחזיר שום שעל. אסור לסגת אפילו ק"מ אחד אם יגרום סכנה לישראל. אין לתת אמון בשום גוי, וחם ושולם להעמיד בסכנה יהודי אחד על סמך הבטחה שלהם שרוצים בשלום. אפילו הערבים שמתארים אותם כמתונים, מוכנים להשמיד להרוג ולאבד כל יהודי היל"ת.

"אין הערבים מבחינים בין יהודי מהישוב הישן ובין יהודי מן המחנה החילוני. יתירה מזו

יפה שיחתך

בזכותכם יתנו סכומים יתר גדולים, מדוע אנשים צריכים לסבול בגלל ענוותנותכם?

ביום חמישי י"ט טבת תשמ"ב הגיע כ"ק אדמו"ר ה'פני מנחם' מגור זצ"ל [כשכיהן אז כראש ישיבת 'שפת אמת'] ליחידות אצל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש, שם דנו בשלל רב של נושאים תורניים עמוקים. באמצע שינה בפתאומיות כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש את נושא השיחה ועוררו על כך שצריך להשקיע את ביקורו בארצות הברית בכדי לנצל את הכסף והזהב של יהודי אמריקה שיתנו לצדקה עבור ישיבת 'שפת אמת' שהוא עומד בראשה.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: מאחר שאתם כבר נמצאים כאן (בארצות-הברית) - בודאי שתביאו בהזדמנות זו 'מומרת הארץ' דארצות הברית, שהרי כל מי שבא לארה"ב, צריך לברר את הכסף והזהב הנמצא כאן.

ה'פני מנחם' מגור: ישנם אנשים שעוסקים בעניינים הקשורים עם מגבית כספים.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: אבל אף על פי כן, כאשר באים 'פנים חדשות', ראש ישיבה וכיו"ב - הרי זה באופן אחר לגמרי.

ה'פני מנחם' מגור: בעניני כספים - ישנם 'שוין' אלי, ואפילו יותר טובים ממני, ולכן, אינני רואה את גודל הנחיצות שאעסוק בעצמי בענין זה.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: הרי בזכותכם יתנו אנשים סכומים גדולים יותר, ואם כן, מדוע צריכים אותם אנשים לסבול ולתת סכום קטן יותר בגלל גודל ענוותנותכם... תניתנו

קירוב יהודים על ידי מצוות מעשיות

הגר"מ סאוויצקי: טענתי היא, כבר תקופה ארוכה, כי כשניגשים לקרב יהודי לתורה ומצוות יש ללמדו בעיקר מצוות מעשיות. בחינת "אל תטוש תורת אמך".

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: אני רואה שהעובדה שאתם מתפללים בנוסח חב"ד³ פעל עליכם באופן עצום. הרי רואים אתם מה שכתוב בספרי חב"ד, זהו המענה הנכון, החוסך קושיות וכו'.

למה 'מרעישים' אודות שנת הקהל?

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: ישנם ש'תואנה הם מבקשים' וטוענים כלפי ההתעוררות דשנת "הקהל" וכו' - היתכן שמרעישים אודות הענין ד"הקהל", בה בשעה שבזמן הזה א-אפשר לעשות "הקהל" ו"חדש אסור מן התורה".

והמענה לזה: נוסף להאמור שלא מדובר בקיום 'זכר' גשמי למצות הקהל שאי אפשר בזה הזמן לעשות לה זכר, כי אם מצד החיוב התמידי לעורר יהודים לתורה ומצוות, והרי אלו חיובים מפורשים בתורה שבכתב "הזכר תוכיח את עמיתך", "ואהבת לרעך כמוך".

הגר"מ סאוויצקי: ה'חפץ חיים' היה מארגן חבורות וכיצא בזה ברוסיה, וזה אכן פעל, וכן למד סדר קדושים. הוא היה קושר את היצר הרע על-ידי אותיות התורה.

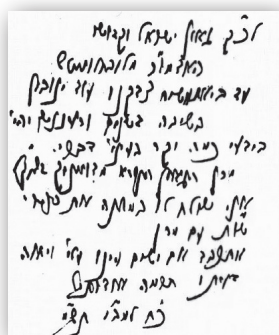
(לשלימות השיחה ראה בארוכה 'שיח שרפי קודש' עמודים 223-234)

3 בהמשך לדברי הגר"מ סאוויצקי בתחילת השיחה שהוא נוהג להתפלל בסידור 'שער הכולל' נוסח האריז"ל.

4 במוצאי שמיטה יש מצוות המלך להקהיל את העם בבית המקדש ובעקבות כך כל השנה כולה נקראת בשם 'שנת הקהל' על דרך שנת היובל.

מבית הגגים

"כמה יקר בעיני דברי מרן הגאון הנורא"

כאמור הגר"מ סאוויצקי התכתב רבות עם הגאון הרגוצ'ובר. בשנת תשל"ו הוציא את כל התכתבויותיו בספר בשם 'נר אברהם'. בשנת תשמ"מ שלח את ספרו זה אל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש וכתב: "לכ"ק גאון ישראל וקדושו האדמו"ר מליובאוויטש, עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו עד ביאת משיח צדקנו. בידעי כמה יקר בעיני דברי מרן הגאון הנורא מדווינסק [הרגוצ'ובר] זצוק"ל. אני שולח לו במתנה את ספרי שו"ת עם מרן. אתכבד אם ישים עינו עליי ויחווה דעתו הרמה אודותיו. כ"ח למב"י [למנין בני ישראל. ספירת העומר] תשמ"מ".

הצדקה אצל יהודי ארצות הברית היא באופן של סבר פנים יפות, ובפרט כאשר באים "פנים חדשות" - אורח מארץ ישראל, ומירושלים עיה"ק, והמדובר אודות תרומה עבור ישיבה הנמצאת בירושלים עיה"ק - 'מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים' - הרי בודאי שנוסף בענין הצדקה, ולכן, לפלא בעיני שצריכים לעורר אתכם בנוגע לענין זה.

(לשלימות השיחה ראה תורת מנחם תשמ"ב חלק ב' עמוד 676 ואילך)

לע"נ הרה"ח ר' ישראל זאב בן ר' אברהם ויצהענדלער	לזכות הת' יצחק שלמה שי' בן זהבה מלכה וויינטראב	ברכת מזל טוב להשליח הרב מנחם מענדל עמאר שליט"א
נלב"ע שבת קודש כ"א סיון תשפ"ג	שיה' חסיד ירא שמים ולמדן	לרגל בוא בתו תחיל' בקשרי השידוכין עב"ג שי'.

